

Sygn. akt V GC 1274/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu Wydział V Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Kędzia

Protokolant: Małgorzata Wywijas

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2016 roku w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa: 4 (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

w S.

przeciwko: D. L.

o zapłatę

orzeka:

I. zasądza od pozwanego D. L. na rzecz powoda 4 (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 11.017,77 zł. (słownie jedenaście tysięcy siedemnaście złotych siedemdziesiąt siedem groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 28.05.2015 roku do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.968,00 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Krzysztof Kędzia

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powoda 4 (...) sp. z o.o. w S. złożył w dniu 28.05.2015 roku pozew przeciwko D. L. o zapłatę kwoty 11.017,77 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto wniesiono o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podano, że powód zapłacił pozwanemu dochodzoną pozwem kwotę, pomimo nienależnego świadczenia, na skutek sytuacji, w której się znalazł, wywołanej przez pozwanego.

W dniu 30.06.2015 roku Sąd Rejonowy w Kaliszu wydał nakaz w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany złożył w sprzeciw od tego nakazu zapłaty z wnioskiem o oddalenie powództwa. Ponadto wniesiono o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

Zarzucono, że powód zgodził się na zapłacenie spornej kwoty dobrowolnie i nie doszło do bezpodstawnego wzbogacenia pozwanego. Powód był świadom, że reguluje świadczenie za osobę trzecią.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 14.10.2014 roku powód otrzymał od (...) sp. z o.o. spółka komandytowa w K. zlecenie transportowe na przewóz ładunku 32 palet z W. do Z.. Przewóz należało wykonać w dniach 21 - 23 października 2014 roku.

Dowód: zlecenie transportowe k. 16.

Tego samego dnia powód zlecił wykonanie tego przewozu towarów podwykonawcy PHU (...) sp.j. w R..

Dowód: zlecenie transportowe k. 17.

Następnie podwykonawca powódki zlecił ten przewóz pozwanemu w dniu 20.10.2014 roku. W zleceniu ustalono, że przewoźnik ma obowiązek oczekiwać na załadunek i rozładunek 24 godziny.

Dowód: zlecenie transportowe k. 20.

Pozwany przystąpił do wykonywania przewozu i kiedy dotarł na miejsce rozładunku okazało się, że odbiorca nie chce rozładować ładunku, gdyż jest źle na paletach ułożony. Przewoźnik poinformował zleceniodawcę o tym fakcie. R. O. wskazał inne miejsce rozładunku w Z., gdzie okazało się, że towar nie może być rozładowany. Wyznaczono kolejne miejsce i tam również nie przyjęto ładunku. Pozwany oznajmił zleceniodawcy, że oczekuje na podanie miejsca rozładunku do godziny czternastej dnia 23.10.2014 roku. Oczekiwanie okazało się bezowocne i pozwany zdecydował, że pojazd wraca do Polski. Obawiając się o zapłatę postanowił, że zatrzyma towar jako zastaw u siebie w firmie. Poinformował o tym R. O.. Zleceniodawca odmówił zapłaty za przewóz towarów do Z. i powrotem. Oznajmił pozwanemu, że przewozu nie wykonał i ma obowiązek oczekiwania 24 godziny na rozładunek, co wynika z treści zlecenia. Pozwany na to się nie godził, gdyż uznał, że przewóz wykonał, a rozładunek następnego dnia nie wchodzi w grę, ponieważ kierowca musi wrócić do domu, aby wypocząć.

Dowód: wydruk z komunikatora k.57-62, zeznania świadków R. O., Ł. G., pozwanego płyta DVD k. 107.

Pozwany zatrzymał ładunek u siebie w firmie i oczekiwał na zapłatę od zleceniodawcy. W tym czasie powód był ponaglany przez swojego zleceniodawcę P. (...) sp. o.o. sp. k. w K.. Kontrahent ten był stałym klientem i powód miał jeszcze niewymagalne wierzytelności wobec niego na kwotę przekraczającą kwotę 100 tys. złotych. Firma ta jako producent towarów, który miał być dostarczany do Z., była zagrożona naliczeniem kar przez odbiorcę ładunku - K.. Grozono powodowi, że będzie musiał ponieść koszty uruchomienia linii i ponownego wyprodukowania palet, jeśli ładunek nie zostanie dostarczony do Z. najpóźniej w dniu 30.10.2014 roku. Logistyk (...) sp. z o.o. spółka komandytowa w K. poinformował powoda, że koszty te wyliczono na kwotę 100 tys. złotych.

Dowód: korespondencja elektroniczna k.30,31,32 częściowo zeznania powoda płyta DVD k. 107.

W takiej sytuacji powód postanowił włączyć się do negocjacji między pozwanym a R. O.. Pozwany nie chciał początkowo udziału w tych negocjacjach powoda, gdyż stwierdził, że nie jest dla niego stroną umowy przewozu. Jednakże po pewnym czasie zgodził się na propozycję ugody zaproponowaną przez pozwanego. W propozycji tej pozwany przejąłby obowiązki zleceniodawcy dla pozwanego. Na to nie wyraził zgody R. O., uznając, że działania pozwanego są bezprawne. Do podpisania porozumienia nie doszło. Ostatecznie powód zgodził się zapłacić pozwanemu kwotę 11.017,77 zł., obejmującą wynagrodzenie za przewóz towarów do Z. i z powrotem. Powód poinformował pozwanego, że działa pod presją naliczenia przez (...) sp. z o.o. spółka komandytowa w K.. W tytule przelewu wpisano numery faktury, które pozwany wystawił dla PHU (...) sp.j. w R.. Pozwany po wypłynięciu wynagrodzenia na jego konto zwrócił towar i wystawił powodowi fakturę. Dopiero po zapłacie powód poinformował pozwanego, że będzie domagał się zwrotu tych pieniędzy przez sąd. Przesłał także pozwanemu oświadczenie, że błędnie oznaczył tytuł przelewu.

Dowód: korespondencja elektroniczna k.26 -29, 32-34 55, faktura k.21, przelew k.22, projekt porozumienia k.35, faktury k.63-64, zeznania pozwanego i częściowo powoda płyta DVD k. 107.

W dniu 30.04.2015r. pełnomocnik powoda wezwał pozwanego do zwrotu kwoty 11.017,77 zł. w terminie 3 dni od doręczenia wezwania.

Dowód: wezwanie k.36.

Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda co do tego, że od początku informował pozwanego, iż spełnia świadczenie zastrzeżeniem zwrotu. Gdyby tak było, to pozwany nie wydałby towaru. Żądanie zwrotu zapłaty pojawiło się dopiero po przelaniu pieniędzy.

Sąd zważył, co następuje:

Nie ulega wątpliwości, że pozwany zawarł umowę przewozu towarów na trasie międzynarodowej z firmą PHU (...) spółka jawna w R.. Wobec tego, w oparciu o Konwencję o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) z dnia 19.05.1956r. należy rozstrzygać, czy pozwany prawidłowo wykonał przewóz i czy miał prawo zatrzymać ładunek jako zastaw na podstawie prawa przewozowego. W myśl art. 15 ust. 1 tejże Konwencji, jeżeli po przybyciu towaru do miejsca przeznaczenia okażą się przeszkody w jego wydaniu, przewoźnik powinien zażądać instrukcji od nadawcy. Jeśli odbiorca odmawia przyjęcia towaru, nadawca ma prawo rozporządzać nim bez obowiązku przedstawienia pierwszego egzemplarza listu przewozowego.

Zdaniem Sądu, pozwany nie wykonał należycie przewozu, gdyż powinien oczekiwać instrukcji od nadawcy. Taką instrukcję otrzymał i miał obowiązek oczekiwać na wskazanie miejsca rozładunku. Z treści zlecenia transportowego wynikało, że oczekiwanie 24 godzinne jest bezpłatne. Pozwany nakazując kierowcy powrót z ładunkiem do swojej siedziby naruszył treść art. 15 ust. 1 Konwencji CMR. Działanie pozwanego było bezprawne i nie miał podstaw do powrotu ani zatrzymania towaru jako zastaw, w myśl art. 57 ust. 1 prawa przewozowego. Taka sytuacja, wywołana przez pozwanego, postawiła powoda w przymusowym położeniu. Musiał doprowadzić do zwrotu towaru w określonym terminie, aby uniknąć odpowiedzialności cywilnej za ewentualną szkodę, wyrządzoną swojemu kontrahentowi. Jest więc oczywiste, że działał w sytuacji przymusowej i zgodził się zapłacić kwotę 11.017,77 zł. pozwanemu, gdyż w ten sposób unikał ponoszenia odpowiedzialności w znacznie większym rozmiarze. Powód miał świadomość, że płaci wynagrodzenie pozwanemu, pomimo tego, iż nie jest zobowiązany.

Zgodnie z art. 405 k.c., kto bezpodstawnie prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. W myśl art. 410 § 2 k.c., świadczenie jest nienależne, jeśli ten kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że pozwany nie był zobowiązany do spełnienia tego świadczenia i o tym wiedział. Zgodził się zapłacić, aby uniknąć gorszych dla niego konsekwencji, a mianowicie pokrycia szkody, którą mógłby ponieść jego zleceniodawca. W takiej sytuacji odpada podstawa prawna wyłączenia żądania zwrotu świadczenia. Wynika to z treści art. 411 pkt 1) k.c., który stanowi, że nie można żądać zwrotu świadczenia, jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do tego świadczenia zobowiązany, chyba że spełnienie świadczenia nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub wykonaniu nieważnej czynności prawnej. W ocenie Sądu, powód spełnił świadczenie w celu uniknięcia przymusu, o którym była mowa w tym przepisie. Kontrahent powoda groził mu obciążeniem odszkodowaniem co najmniej w kwocie 100 tys. złotych.

W tym stanie rzeczy powództwo o zwrot kwoty 11.017,77 zł. jest zasadne. Dodatkowo powodowi należą się odsetki ustawowe od dnia wniesienia pozwu, na mocy art. 481 § 1 i 2 k.c. Jest to data korzystniejsza, gdyż powód wzywał o zwrot świadczenia znacznie wcześniej.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt I sentencji wyroku.

O kosztach postanowiono na mocy art. 98 § 1 k.p.c. Pozwany przegrał spór w całości i został obciążony kosztami procesu. Wysokość tych kosztów wynika z poniesionych przez powoda opłaty sądowej w kwocie 551,00 zł., a także wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400,00 zł. i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.

SSR Krzysztof Kędzia